

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН
БУЛАГ”ИЙН АЛТНЫ ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН” 2022 ОНЫ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

*Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-014506
Регистрийн дугаар:2851326*

Хянасан:

БОАЖЯ-ны ХБОБНУГазрын мэргэжилтэн:Б.Буяннэмэх

Төв аймгийн БОАЖГазрын мэргэжилтэн:С.Эрдэнэцогт

Биелэлтийг тайлагнасан:

“Монжин далай” ХХК-ний ерөнхий захирал:.....Л.Пүрэвдаваа

“Монжин далай” ХХК-ний байгаль орчны мэргэжилтэн:.....Б.Болдтөмөр

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Гарчиг

ОРШИЛ	4
1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	4
2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	5
2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	5
2.2. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	6
2.3. Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт	7
2.4. Ургамал, амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалах аргууд	8
3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	8
4. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	Error! Bookmark not defined. 9
6. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	10
7. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	10
8. ОСОЛ, ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	11
9. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	12
10. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	13
11. АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ШААРДЛАГААР БИЕЛҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ.....	14
12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	14
13. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	15
14. ДҮГНЭЛТ	15

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зургийн жагсаалт

Зураг 1 Ажилчдын хотхон	5
Зураг 2 Цэвэр ба бохирын нуурнаас дээж авч буй байдал	7
Зураг 3 Агаарын тоосжилт хэмжилт хийж байгаа байдал	7
Зураг 4 Үржүүлгийн талбайд ургаж байгаа мод	9
Зураг 5 Талбайд мод тарьж байгаа нь	9
Зураг 7 Дүйцүүлэн хамгаалахаар техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай	10
Зураг 8 Шимт хөрс, засварын талбайгаас хөрсний дээж авч байна	14
Зураг 9 Сургалтын явц	15

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1 Талбайн булангийн цэгүүдийн газарзүйн солбилцол /MV-014506/	4
Хүснэгт 2 Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт	5
Хүснэгт 3 Усан орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт	6
Хүснэгт 4 Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт	7
Хүснэгт 5 Ургамал амьтны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт	8
Хүснэгт 6 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлт	12
Хүснэгт 7 Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө болон биелэлт	14

Хавсралтын жагсаалт

Хавсралт 1 Ус ашиглах зөвшөөрөл	16
Хавсралт 2 Гүний худгийн усны дээж /шүлтүүргүй/ шинжилгээ MNS 0900:2018	16
Хавсралт 3 Технологийн усны дээж шинжилгээний дүн	16
Хавсралт 4 Ус ашиглах гэрээ	16
Хавсралт 5 Усны төлбөр төлсөн баримт	16
Хавсралт 6 Газар ашиглалтын гэрээ	16
Хавсралт 7 Газрын төлбөр төлсөн баримт	16
Хавсралт 8 БО –ны нөхөн сэргээлтийн барьцаа 50% төлсөн баримт	16
Хавсралт 9 Засварын талбай дахь хөрсний дээжний шинжилгээний дүн	16
Хавсралт 10 Шимт хөрсний дээж шинжилгээний дүн	16
Хавсралт 11 Хог хаягдлын гэрээ	16
Хавсралт 12 Хог хаягдлын төлбөр төлсөн баримт	16

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

ОРШИЛ

Манай компани нь байгаль орчинд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, байгалийн унаган төрхийг аль болох хадгалах, биологийн нөхөн сэргээлтийг стандартын дагуу өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэх бодлого баримталж, байгаль орчны бодлого зорилгод нийцсэн арга хэмжээнүүдийг авч, биелэлтийг ханган ажилладаг. Үүнд:

- ☆ Байгаль орчны бохирдолтоос сэргийлэх, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглах зорилгоор байгаль орчинд учрах сөрөг нөлөөллийг тодорхойлж, сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг авах зорилгоор байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хийлгүүлэх
- ☆ Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, тогтоомж холбогдох дүрэм журам стандартыг дагаж ажиллах
- ☆ Олборлолт болон уурхайн үйл ажиллагааны бүхий л үе шатанд байгаль орчны асуудлыг тусган хэрэгжүүлэх хамаарна.

Энэхүү байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан нь тус оны ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө болон байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний заалтуудыг ханган ажиллахад чиглэсэн болно.

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Цагаан булаг нэртэй MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай нь Улаанбаатар хотоос баруун хойш 200 км, Төв аймгийн Заамар сумын төвөөс баруун хойш 20 км, "Шижир алт" суурингаас 15 км зайд, байр зүйн зургийн М-48-138 нэрэлбэрт орших ба талбайн булангийн цэгүүдийн газар зүйн солбилцолыг хүснэгтээр үзүүлэв. Бүс нутгийн хувьд Хэнтийн нурууны баруун хойд хэсэгт, Заамарын нуруу, Туул голын ай сав газарт, дэд бүтцийн тааламжтай нөхцөлд байрладагаараа онцлогтой.

Хар, хар хүрэн ойн үнсэнцэр хөрстэй, талбай орчмын хөрсөн бүрхэвч уулын хүрэн шороон хөрсийг карбонаттай, хархүрэн, хүрэн, цайвар, нугархаг хэмээн таван дэд хэв шинжид ангилдаг. Талбай орчмын хөрс нь хархүрэн ангилалд хамаарч байгаа юм. Ургамлын байгалийн бүс бүслүүрийн ангиллын хувьд Заамар сумын нутаг нь цөлийн хээр, өндөр уулын, уулын ойт хээр, уулын хээр, бэлчээрийн бус, хээр ба хуурай хээр гэсэн ангилалд хамаарна.

Хүснэгт 1 Талбайн булангийн цэгүүдийн газарзүйн солбилцол /MV-014506/

Д/д	Уртраг	Өргөрөг
1	104° 33' 55.32"	48° 24' 3.47"
2	104° 33' 55.32"	48° 24' 27.93"
3	104° 32' 41.01"	48° 24' 47.1"
4	104° 32' 41.58"	48° 24' 3.44"

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зураг 1 Уурхайн ажилчдын хотхон

**2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

“Монжин далай” ХХК нь байгалийн баялгийг ашиглаж, үйл ажиллагаа явуулж байгаагийн хувьд оршин буй нутгийн байгаль орчныг хамгаалахад үйл ажиллагааныхаа нэг хэсгийг чиглүүлэх үүрэгтэй.

*2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ
Хүснэгт 2 Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт*

№	Төлөвлөгөө	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Уурхайн тоног төхөөрөмж, авто тээврийн хэрэгслээс үүсэх хорт хийн ялгарлыг бууруулахын тулд ашиглагдаж байгаа тээврийн хэрэгсэлд утааны шүүлтүүрүүдийн бүрэн бүтэн байдлыг шалгаж, тос малыг тогтоосон хугацаанд нь солих	Уулын мастер	250 мот/цаг тутамд тээврийн хэрэгслүүдийн тос, малыг сольж байсан.
2.	Агаарын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор дотоод тээврийн замыг тогтмол услах	Уулын мастер	Зам усалгааны ажлыг тогтмол хийж гүйцэтгэж байсан.
3.	Мөн агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийг тогтоох, бууруулахын тулд хяналт шинжилгээг тогтмол хэрэгжүүлэх	Уурхайн дарга	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан агаарын шинжилгээг хийлгэсэн ба шинжилгээний дүнг хавсаргав.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

4. Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хуулийн дагуу уурхайд ашиглагдаж байгаа тоног төхөөрөмжүүдийнхээ төлбөрийг төлнө. Тээврийн хэрэгслийн төлбөр, татварыг бүрэн төлж ажилласан.

2.2. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ

Усны нөөцийг хамгаалах үүднээс технологит ашиглах усны хэмжээг бага байлгах үүднээс анхаарч ажилласан. Баяжуулах буюу элстэй шороог угаахад хэрэглэж буй усыг 30%-ийг сэлбэн 70%-ийг эргүүлэн ашигласан.

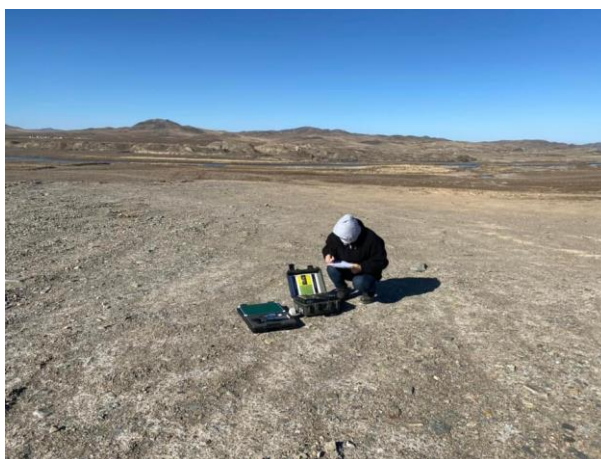
Хүснэгт 3 Усан орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Төлөвлөгөө	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Сав газартай гэрээ байгуулан ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах	Компаний захирал	Сав газартай байгуулсан гэрээ болон ус ашигласан төлбөр төлсөн баримтаа хавсаргав.
2.	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу шинжилгээ хийлгэх	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Шинжилгээний хариу шалгуур үзүүлэлт нь хавсралтад тусгагдав.
3.	Унд ахуйн усанд эрүүл ахуйн болон хамгаалалтын бүсийг тогтоож бүсэд мөрдөх журмыг сахин ажиллах		Бүсэд мөрдөх журмыг боловсруулан, нийт ажилчдад танилцуулсан.
4.	Уурхайн унд ахуйд хэрэглэж буй худагт тоолуур тавих	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Унд ахуйд хэрэглэж буй уст цэгтээ тоолуурж тавьж, орон нутгийн байгаль орчны байцаагчаар акт үйлдүүлэн баталгаажуулан ажилласан.

Зураг 2 Цэвэр ба бохирын нуурнаас дээж авч буй байдал

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Зураг 3 Агаарын тоосжилт хэмжилт хийж байгаа байдал

*2.3. Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт
Хүснэгт 4 Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт*

№	Төлөвлөгөө	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Газар эзэмших гэрээгээ Заамар сумын ЗД-тай байгуулах, төлбөрөө төлөх	Компанийн захирал	Гэрээ болон төлбөр төлсөн баримтаа хавсаргав.
2.	1.5 га талбайд дотоод овоолгоор техникийн нөхөн сэргээлт хийх	Байгаль орчны мэргэжилтэн, уулын мастер	Нөхөн сэргээлтээ сум орон нутагт хүлээлгэн өгсөн тухай акт хавсаргав.
3.	Хуулсан шимт хөрсийг хадгалж хамгаалах	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Шимт хөрсийг хэлбэршүүлэн хадгалсан бөгөөд 2023 онд шимт хөрсийг ашиглах учраас ургамалжуулах ажил хийгдээгүй.
4.	Засварын газраас өөр газарт тос, масло асгарсан тохиолдолд асгарсан хэсгийг элс асгаж, саармагжуулан бохирдсон хөрсийг авч зайлуулах	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Засварын талбайгаас өөр газарт тос, масло асгарсан тохиолдол бүртгэгдээгүй ба саармагжуулах бүтээгдэхүүнүүд бэлэн байгаа билээ.
5.	Тоног төхөөрөмжийн тос масло солих газрын хөрсийг хамгаалах	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Хамгаалах талбайг бэлтгэн, асгаралтын үед шаардагдах элс, шингээгч материалуудыг ойр байршуулсан.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

*2.4. Ургамал, амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалах аргууд
Хүснэгт 5 Ургамал амьтны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт*

№	Хийгдэх ажил	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Олон салаа зам гаргахгүй байх	Уурхайн дарга, Байгаль орчны мэргэжилтэн	Өглөө бүрийн ажлын зааварчилгаанд заавар өгдөг. Уурхайн бүсэд мөрдөх байгаль орчны 7 дүрэм, зарчмыг боловсруулан, даган мөрдүүлэх тал дээр ажиллаж байна.
2.	Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайд ургамлын бичиглэл хийнэ.	Байгаль орчны мэргэжилтэн	2023 онд Биологийн нөхөн сэргээлт хийсний дараа талбайдаа ургамлын бичиглэлийг хийнэ.
3.	Цөлжилтөөс хамгаалах ойн тухай хуулийн дагуу уурхайн ашиглалтын талбайд тарьсан модоо арчлах хамгаалах	Компанийн захирал	Өвлийг давж чадаагүй суулгацуудыг хаяж, эрүүл ургаж буй модоо арчлан хамгаалсан.

3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2022 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний **1.5 га** талбайд уулын ажил явагдахаар төлөвлөөд байсан бол **1.2 га** талбайд уулын ажил явагдсан. Уурхайн ашиглалтын ажил явагдаж байхад нөхөн сэргээлт буюу дүүргэлтийн ажлыг дотоод овоолгоор зэрэгцээ байдлаар хийдэг. Энэ нь нөхөн сэргээлтийн зардлыг багасгах болоод их хэмжээний гадаад овоолгыг үүсгэн, газрын эвдрэл үүсгэхгүй байх давуу талтай.

Дотоод овоолгоор олборлолт явуулсан талбайн **1.5 га**-д техникийн нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөөд байсан бол **1.2 га** талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийгдсэн байна.

Биологийн нөхөн сэргээлтийг **2022 оны** Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй **2023** оноос хийхээр төлөвлөөд байна.

“Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд төслийн талбайд 200ш улиас суулгасан. Харин тусгайлан мод үржүүлгийн суулгацын талбай бэлдсэн. Энэ талбайд одоогоор чацаргана 500ш, монос 400ш, шинэс 500ш, голт бор 100ш, буйлс 700ш, бургас 300ш суулгацыг үржүүлж байна.

2023 оноос орон нутагийн санал болгосон талбайд шилжүүлсэн суулгана.

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 4 Үржүүлгийн талбайд ургаж байгаа мод

Зураг 5 Талбайд мод тарьж байгаа нь

Зураг 2 Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

4. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төслийн үйл ажиллагаанаас төсөл хэрэгжих нутгийн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг хамгийн бага байлгах, байгаль орчинд үзүүлэх аливаа сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, тэдгээрийн үр дагаврыг тогтмол хянах, хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд нутгийн иргэдийн оролцоог хангах, дэмжих зарчим баримтлан ажиллах үүрэгтэй.

2022 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан орон нутгаас санал болгосон 0.5 га-д дүйцүүлэн хамгаалах техникийн нөхөн сэргээлтийг хийж хүлээлгэж өгсөн.

Зураг 7 Дүйцүүлэн хамгаалахаар техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

5. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2022 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ тусгагдаагүй.

6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2022 оны олборлолтын явцад төслийн талбайгаас ямар нэгэн археологи, палеонтологийн дурсгал илэрч олдоогүй. Гэвч газрын хөрсөнд булагдсан дурсгал олдвор байхыг үгүйсгэхгүй тул үйлдвэр байгуулах болон бусад ажлын явцад анхаарал болгоомжтой ажиллаж, ямар нэгэн олдвор дурсгал илэрсэн тохиолдолд нэн даруй мэргэжлийн байгууллагад мэдэгдэх шаардлагатай гэх зөвлөмжийг мөрдөж ажилласан.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

7. ОСОЛ, ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2022 онд осол эрсдэлгүй ажилласан байна. Ажилчдын дунд “Тэг Осол эрсдэлгүй ажлын байр” нэртэй уралдааныг сар бүр зохион байгуулж байгаа бөгөөд ажлын хэсэг тус бүрээс шилдэг ажилчдыг урамшуулдаг. Хөдөлмөр аюулгүй байдлын сургалт, өдөр тутмын зааварчилгааг ХАБ хариуцсан мэргэжилтэн өгч байгаа билээ.

Хүснэгт 6 Ургамал амьтны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах арга хэмжээ	Урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, арилгах, авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Нийт зардал (төг/жил)	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Аянга цахилгаан	ЦС-ын цахилгаан гүйдэл бүхий тоноглолуудыг бүгдийг нь стандартын дагуу газардуулсан байх.	Цахилгаан гүйдэл бүхий тоноглолуудыг стандартын дагуу газардуулга хийхээс гадна, аянга зайлуулагч зэргийг онц шаардлагатай хэсгүүдэд байршуулсан	Хөрөнгө оруулалтын зардалд тусгагдана	Үйл ажиллагааны туршид	Галын аюулгүй байдлын тухай хууль, Ой хээрийн түймрээс хамгаалах тухай, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн орчны бүсийн тухай,
Гал түймэр	Гал түймрийн үед авч хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг гарган ажиллагсад сургалт зохион байгуулах. Галын аюулын талаар анхааруулга самбарыг эзэмшлийн объект бүрд онцлогийг нь тусган тавих зэрэг арга хэмжээг авах шаардлагатай. Ой хээрийн түймэр гарахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг үйлчлүүлэгчдэд анхааруулах, нэгэнт гарсан тохиолдолд холбогдох байгууллагад яаралтай мэдэгдэж, гал түймрийг богино хугацаанд унтраах аргыг үйлчилгээний ажилтнуудад эзэмшүүлэх	Гал гарч болзошгүй гэх бүх цэгүүдэд гал унтраах багаж хэрэгслүүдээр хангаж тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулж, уурхайн ажилчидын хүрээнд сургалт зохион байгуулж урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлэн ажилласан	100,000	Үйл ажиллагааны туршид	
Үер	Цогцолборын эзэмшил талбайг хаврын шар ус, хур бороо элбэгтэй үед үерт автахаас сэргийлж ус зайлуулах суваг хоолой, даланг технологийн дагуу мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэх нь зүйтэй.	Уурхайн хотхон нь өндөрлөг газар байрлах тул шар усны үер болон хур борооны үерт автахгүй болно	-	-	
Үйлдвэрийн үйл ажиллагаатай холбоотой ахуйн осол аваар болох	Үйлдвэрийн ажилчдад Хөдөлмөр аюулгүй байдлын талаарх сургалтыг улирал тутамд буюу жилд 2 удаа зохион байгуулах	Үйл ажиллагааны хүрээнд хөдөлмөр аюулгүй байдлын талаарх сургалтыг улирал тутамд явуулж байсан	300,000	Үйл ажиллагааны хүрээнд жилд 3 удаа	
	Хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангах	Хувцас хэрэгслээр хангаж ажилласан	Хөрөнгө оруулалтын зардалд тусгагдана	Жилд 1 удаа / өвөл, зуны /	
	Үйлдвэрийн ажилчдыг жилд 1 удаа эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт оруулах	Эмнэлгийн үзлэгт Хамруулж байсан	2,000,000	Жилд 1 удаа	
Нийт зардал			2,400,000 сая.төг		

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

8. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Үйл ажиллагааны явцад гарах ахуйн хог хаягдлыг Заамар сумтай гэрээ байгуулан тээвэрлүүлсэн. /Төлбөр төлсөн баримт хавсаргав/ Мөн байгальд шууд хаягдах хаягдлын хэмжээг багасгахын тулд эх үүсвэр дээр нь ялган ангилалт хийх хогийн савыг уурхайн хотхон байрлуулан, ялган ангилалт хийж, ажилчдад хог хаягдлын хор уршиг болон ялган ангилалтын үр ашгийн талаарх сургалтуудыг орсон.

Хүснэгт 2 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Хийгдэх ажил	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Зарим хаягдлыг нэгдсэн журмаар сумын хогийн цэгт хаях		
2.	Ахуйн хог хаягдлаа эрх бүхий байгууллагатай гэрээ байгуулан тээвэрлүүлнэ.	Компанийн захирал	Засаг даргатай хийсэн гэрээг хавсралт хэсэгт оруулав.
3.	Хог хаягдлын төлбөрөө төлөх		Төлбөр төлсөн баримт хавсаргав.
4.	Ахуйн шингэн хаягдал гүний усыг бохирдуулж байгаа эсэхэд бохир усны химийн шинжилгээ хийлгэх		Хяналт шинжилгээний ажлаар гүний худагнаас усны дээж авч шинжилгээнд өгсөн ба шинжилгээний дүнг хавсралтад оруулав. Хаягдал усны гэрээ, дүгнэлтийг гаргуулсан бөгөөд хаягдал ус зайлуулах зөвшөөрөлтэй.
5.	Ахуйн бохир ариутгах, халдваргүйжүүлэх, задлах бодис худалдан авах	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Ахуйн бохироо Тамир-ЭМ бэлдмэлээр ариутган халдваргүйжүүлэн, задалдаг.
6.	Уурхайн техникт ашигласан тос, маслыг хаягдал тос боловсруулах үйлдвэрт нийлүүлэх		Одоогоор хаягдал тосыг цуглуулах ажил хийгдэж байгаа бөгөөд “Алтан Оршихуй” ХХК-тай гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Гэрээг хавсаргав.
7.	Ахуйн хатуу хог хаягдлаа ангилах хогийн савнуудыг байрлуулах		Уурхайн хотхонд хуванцар сав, шил болон лааз, цаасан хаягдлуудыг ялгах тасалгаа бүхий тагтай сав хаягдал төмөр ашиглан хийж, байрлуулсан.
8.	Хаягдлаас гарах дахин ашиглагдах түүхий эдийг ялгах		Ялган ангилаад хурааж байна.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг тус оны 10 сард “Ногоон эко мандала” ХХК-аар хийлгүүлсэн. Тус хөтөлбөрийн хүрээнд хөрс, уснаас дээж авч итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлж мөн агаар дахь тоосжилтын хэмжээ болон дуу, чимээ, харьцангуй чийгшил зэрэг үзүүлэлтүүдийн хэмжилтийг хийсэн.

Хяналт шинжилгээний дээж	Хяналт шинжилгээний үзүүлэлт	2022 оны хяналт шинжилгээний хэлбэр, зардал	Хяналт шинжилгээ явуулах хугацаа	Хяналт шинжилгээ явуулах байршил	Хяналт шинжилгээ хийх багаж, холбогдох стандарт
Агаар	Агаар орчны бохирдол агаар дахь тоосны агууламж, NO ₂ . SO ₂ CO -ын агууламж, дуу чимээ	Агаарын шинжилгээний 3 цэгт жилд 1 удаа хэмжилт хийлгэнэ. 1 цэгт нэг удаагийн хэмжилт -36,000*3 =108000 төг	Жил бүрийн 5 болон 8 дугаар саруудад	Уурхайн карьер, Уурхайн зам, Ажилчдын хотхон	Агаарын тухай хууль, Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль, Агаарын чанар-хот суурин газрын гадаад орчны агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ MNS 6063: 2010, Агаарын чанар техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585: 2016
Ус	Ажилчдын унд ахуйд ашигладаг усыг бактериологи болон ундны усны ерөнхий шаардлага, цэврийн болон бохирын нуурын усыг гадаргын ус болон хүнд металлын шинжилгээнд өгөх	Унд ахуйн ус- 49 000 Бактериологи – 23 800 төгрөг Усны химийн ерөнхий шинжилгээ – 45 000 төгрөг Цэвэр усны хими- 126 000 Бохир усны хими – 49 000 Хүнд металл- 156 000 төгрөг Нийт – 556 800 төгрөг “Усны газар”	Жил бүрийн 10 сард 5 болон 8 дугаар саруудад	Унд ахуйн усны гүний худаг, цэврийн болон бохирын нуур	Усны тухай хууль, Хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэх цэвэршүүлсэн бохир ус, Ерөнхий шаардлага MNS 4943:2015, Газрын доорхи усыг бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 6148:2010, Ундны усны, эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900: 2018, Байгаль орчны аялал жуучлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 2018 оны 04 сарын 05 өдрийн А82/128 тоот тушаалын хавсралт. Ахуйн хаягдал ус зайлуулах цэгээ ус тусгаарлагчаар тусгаарлаж тохижуулах журам
Хөрс	Хөрсний агрохими болон хүнд металлын шинжилгээ хийлгэх мөн тухайн газар дээр хөрсний температур хэмжих	Шимт хөрсний овоолго-1 ширхэг Засварын талбай-1 ширхэг Ажилчдын хотхон- ширхэг Нийт 3 ширхэг = 70 000 төгрөг	Жил бүрийн 5 болон 8 дугаар саруудад	Уурхайн шимт хөрсний овоолго, ахуйн бохир усны хаягдал орчимд нөхөн сэргээсэн талбай, эвдрээгүй газар	MNS3985-87 Хөрсний ариун цэврийн байдлын үзүүлэлтийн нэр. төрөл MNS3310-91 Хөрсний агро химийн үзүүлэлтийг тодорхойлох MNS2305-94 Дээж авах. савлах. тээвэрлэх. хадгалах журам MNS(ISO) 4814:1999. Атом Шингээлтийн Спектрометрээр шинжилгээ хийх

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

**10. АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ШААРДЛАГААР БИЕЛҮҮЛСЭН
АРГА ХЭМЖЭЭ**

Аймгийн Засаг даргын албан шаардлага ирээгүй болно.

Зураг 8 Шимт хөрс, засварын талбайгаас хөрсний дээж авч байна

**11. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

Уурхайн үйл ажиллагаандаа технологийн сахилга батыг чанд баримталж, аваар осолгүй ажиллах талаар байнга анхаарал тавихыг уурхайн дарга хариуцаж ажилласан.

Хүснэгт 3 Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Хийгдэх ажил	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Байгаль орчны удирдлага зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр үүрэг хариуцлагын дотоод журам тогтоож мөрдөх		Байгаль орчны бодлого хөтөлбөр, хяналт шинжилгээ хийх журам, хог хаягдлын цуглуулах, хадгалах ажлын тухай заавар журмуудыг захирлаар батлуулж, ажилчдад танилцуулан дагаж мөрдөн ажиллаж байна.
2.	Уурхайн үйл ажиллагаатай сум орон нутгийн иргэд, ЗДТГ-ын мэргэжилтэн, холбогдох мэргэжилтэнгүүдийг газар дээр нь танилцуулна.	Компанийн захирал Байгаль орчны мэргэжилтэн	Заамар сумын Хайлааст багийн иргэдийн нийтийн хуралд уурхайн үйл ажиллагаа, нөхөн сэргээлтийн талаар илтгэл хэлэлцүүлсэн.
3.	Техник болон биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайг сум орон нутаг болон улсын комисст хүлээлгэн өгөх		Орон нутгийн комиссд хүлээлгэн өгсөн акт.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

4. Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОАЖЯ болон Заамар сумын ЗДТГ-т хүргэн өгч байх	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан болон тус оны нөхөн сэргээлт, нийгмийн хариуцлагын тайланг хүргэн танилцуулдаг.

12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Манай төслийн талбайд айл өрх, өвөлжөө хаваржаа байхгүй бөгөөд нүүлгэх шилжүүлэх ажил болон нөлөөлөлд өртөх оршин суугчдад тайлан тавих ажил хийгдэх шаардлагагүй.

13. ДҮГНЭЛТ

2022 оны уулын ажлын төлөвлөгөөний дагуу 1.5 га талбайд уулын ажил явагдсан. Дотоод овоолгоор олборлолт явуулсан талбайн 1.2 га-д техникийн нөхөн сэргээлт хийгдсэн байна.

Биологийн нөхөн сэргээлтийг 2023 оноос эхлэн үе шаттайгаар нөхөн сэргээхээр төлөвлөөд байна.

Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээх ажлын хүрээнд орон нутгаас санал болгосон 0.5 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийж хүлээлгэн өгсөн.

“Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд төслийн талбайд 200ш улиас суулгасан. Харин тусгайлан мод үржүүлгийн суулгацын талбай бэлдсэн. Энэ талбайд одоогоор чацаргана 500ш, монос 400ш, шинэс 500ш, голт бор 100ш, буйлс 700ш, бургас 300ш суулгацыг үржүүлж байна.

2023 оноос орон нутагийн санал болгосон талбайд шилжүүлсэн суулгана.

2022 оны байгаль орчны хяналт шинжилгээний ажлыг 10-р сард байгаль орчны үнэлгээ, зөвөлгөөний эрх бүхий байгууллага “Ногоон эко мандала” ХХК-аар хийлгэн гүйцэтгүүллээ.

Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн тайлан хараахан гарч амжаагүй л байна.

Энэхүү хяналт шинжилгээний хүрээнд уурхайн технологийн ус болон цэвэр усны нууранд гадаргын усны чанар стандартад нийцэж байгаа эсэхэд бохирын нуурны усанд хүнд металлын үзүүлэлт, агууламж хэдий хэмжээтэй байгааг итгэмжлэгдсэн лабораториудад дээж өгч шинжлүүлэн өмнөх сарын үр дүнтэй харьцуулж үзсэн. Тус шинжилгээний дүнгээр цэвэр нуурын ус гадаргын усны стандартад шаардлагын түвшинд, бохирын нуурын хүнд металлын агуулга стандартаас хэтрээгүй үзүүлэлттэй байсан.

Уурхайн ундны усны стандартад нийцэж байгаа эсэх, мөн бактерлогийн шинжилгээ хийлгэсэн. Тус шинжилгээний үр дүнд Ундны ус, Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2005 стандартын хэмжээнээс хэтэрсэн үзүүлэлт илрээгүй стандартын шаардлага хангаж байгаа фильтртэй усыг унданд хэрэглэх нь илүү зохимжтой.

Уурхайн засварын газар, ШТС-ын ойролцоо газрын хөрсөнд хүнд металлын шинжилгээ хийлгэсэн бөгөөд стандарт түвшинд байна.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 1. Ус ашиглах зөвшөөрөл

Хавсралт 2. Гүний худгийн усны дээж /шүлтүүргүй/ шинжилгээ MNS 0900:2018

Хавсралт 3. Технологийн усны дээж шинжилгээний дүн /10 сар/

Хавсралт 4. Шүлтүүргүй худгийн усан дахь шинжилгээний дүн

Хавсралт 5. Ус ашиглах гэрээ

Хавсралт 6. Усны төлбөр төлсөн баримт

Хавсралт 7. Газар ашиглалтын гэрээ

Хавсралт 8. Газрын төлбөр төлсөн баримт

Хавсралт 9. БО нөхөн сэргээлтийн барьцаа 50% төлсөн баримт

Хавсралт 10. Засварын талбай дахь хөрсний дээжний шинжилгээний дүн /10 сар/

Хавсралт 71. Шимт хөрсний дээж шинжилгээний дүн /10 сар/

Хавсралт 82. Хог хаягдлын гэрээ

Хавсралт 93. Хог хаягдлын төлбөр төлсөн баримт

Хавсралт 104. ТЭЗҮ хүлээж авсан тушаал, дүнгэлт

Хавсралт 1511. Хаягдал тос нийлүүлэх гэрээ

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 12. Ус ашиглах зөвшөөрөл

**ТУУЛ ГОЛЫН САВ
ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН
ТУШААЛ**

2022 оны 05 сарын 24 өдөр Дугаар А/93 Улаанбаатар хот

Зөвшөөрөл олгох тухай

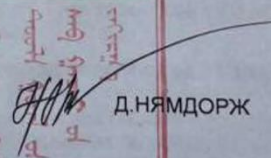
Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 29 дүгээр зүйлийн 29.1, 17 дугаар зүйлийн 17.1.10 дахь заалт, “Усны газар”-ын 2022 оны 05 дугаар сарын 17-ны өдрийн 01/572 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн Дугаар 96 “Ус ашиглуулах дүгнэлт”-ийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

Нэг. Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Цагаан булаг”-ийн үүсмэл алтны шороон ордоос 28'400.0 м³ элс угаах үйлдвэрлэл, технологийн болон бусад хэрэгцээнд шаардагдах 37'872.0 м³ усыг Туул голоос, унд ахуйн хэрэглээний 517.5 м³ усыг өөрийн эзэмшлийн гүний 1 худгаас 2022 онд ашиглахыг “Монжин далай” ХХК-д зөвшөөрсүгэй.

Хоёр. Ус ашиглагчтай гэрээ байгуулах, ашиглах боломжит усны нөөц, ус ашиглалтын байдалд байнгын хяналт тавьж ажиллахыг Мэдээлэл, хяналт шалгалтыг зохицуулах алба /Б.Оюунболд/, Усны нөөц, ус ашиглалтыг зохицуулах алба /П.Энхбаяр/, нарт үүрэг болгосугай.

Гурав. Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5, 30 дугаар зүйлд заасан ус ашиглагчийн үүрэг, ус ашиглагчид тавигдах шаардлагыг ханган ажиллах, усны мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбогдсон мэдээ, тайланг 2022 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Сав газрын захиргаанд ирүүлэхийг “Монжин далай” ХХК /Л.Пүрэвдаваа/-д даалгасугай.

Хавсралт.....хуудастай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Д.НЯМДОРЖ

5633648
УЖА0053

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 13 Ус ашиглах гэрээ

<p>БАТЛАВ ТУУЛ ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ</p> <p>Д.НЯМДОРЖ 2022 оны 05 дугаар сарын ...</p>	<p>БАТЛАВ “МОНЖИН ДАЛАЙ” ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ</p> <p>Л.ПҮРЭВДАВАА 2022 оны 05 дугаар сарын ...</p>
<p>УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ</p> <p>Дугаар УНТ 22/31</p> <p style="text-align: right;">Улаанбаатар хот</p>	
<p>Нэг. Ерөнхий зүйл</p> <p>Монгол Улсын Усны тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1-д заасны дагуу “Усны газар”-ын 2022 оны 05 дугаар сарын 17-ний өдрийн 01/572 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн Дугаар 96 “Ус ашиглуулах дүгнэлт”, Туул голын сав газрын захиргааны даргын 2022 оны 05 дугаар сарын 22-ний өдрийн А/23 дугаар тушаалаар олгосон ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:</p> <p>Ус ашиглуулагчийг төлөөлж Туул голын сав газрын захиргааны Усны нөөц, ус ашиглалтыг зохицуулах албаны Уул уурхай, эрчим хүчний ус ашиглалт хариуцсан ахлах мэргэжилтэн П.Энхбаяр, Ус ашиглагчийг төлөөлж Улаанбаатар хот Баянгол дүүргийн 7-р хороо, Аюушийн өргөн чөлөө 65/3 тоот, улсын бүртгэлийн 9011352018 тоот гэрчилгээ, 2851326 тоот регистрийн дугаартай “Монжин далай” ХХК-ийн захирал Л.Пүрэвдаваа нар ус ашиглах талаар тохиролцож энэхүү гэрээг 2022 оныг дуустал байгуулав.</p>	
<p>Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл</p>	
<p>2.1. <i>Ус ашиглах зориулалт:</i> Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Цагаан булаг”-ийн үүсмэл алтны шороон ордын үйлдвэрлэл технологийн хэрэгцээнд Туул голоос ус ашиглана.</p> <p>2.1.1. Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын Сайдын 2014 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн А/05 дугаар тушаалаар батлагдсан “Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын тухайн жилд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын 3.3-т заасны дагуу 2022 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг хүлээж авах ажлын хэсэгт Туул голын сав газрын захиргаанаас төлөөлөл оролцуулж, дүгнэх хуудсыг баталгаажуулна.</p>	
<p>2.2. <i>Нийт ашиглах усны хэмжээ:</i> 28'400.0 м³ элс угаахад зарцуулах ус 38'389.5 м³/жил;</p> <p>2.2.1. Унд-ахуйд: 517.5 м³/жил;</p> <p>2.2.2. Ашигт малтмал олборлон баяжуулахад ашиглах гадаргын ус: 36'864.0 м³/жил;</p> <p>2.2.3. Зам, талбайн тоосжилт дарах усалгаанд ашиглах гадаргын ус: 900.0 м³/жил</p> <p>2.2.3. Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашиглах гадаргын ус: 108.0 м³/жил.</p>	
<p>2.3. <i>Усны чанар, найрлага:</i> 2022 оны 06, 09, 11 дүгээр сард хаягдлын нуурын уснаас дээж авч итгэмжлэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэн, шинжилгээний дүнг ус ашиглалтын тайланд хавсаргаж Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлнэ.</p>	
<p>2.4. <i>Усны эх үүсвэр:</i></p> <p>2.4.1. Унд, ахуйн усны хэрэгцээг өөрийн эзэмшлийн гүний худгаас, технологийн хэрэгцээний усыг Туул голоос ашиглана. Худгийн байршил 48°40'71.5", 104°56'44.5"</p> <p>2.4.2. <i>Барилга байгууламж:</i> 14'500.0 м³ эзлэхүүнтэй цэвэр усны, 18'300.0 м³ эзлэхүүнтэй тунгаах усан сан, хаягдлын сангийн эзлэхүүн 10'500.0 байна.</p> <p>2.4.3. <i>Төног төхөөрөмжийн нэр, марк:</i> Уурхайн олборлолтод HOWO маркийн автосамосвал 4 ш, HYUNDA маркийн автосамосвал 1 ш, LIUGONG маркийн утгуурт ачигч 1 ш, HYUNDA маркийн экскаватор 2 ш, CATERPILLAR маркийн бульдозер 1 ш, тус тус ашиглана. Баяжуулалтад ХШ-700 маркийн хоригт цорго 2 ш, СКО-1.0 маркийн сэгсрэх ширээ 1 ш тус тус ашиглана.</p>	
<p>ТУУЛ ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА 5633648 3744399</p>	

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

2.4.4. *Насосны хүчин чадал:* Туул голоос усан санруу СКБ-1.4 маркийн 60 м³/цаг хүчин чадалтай хүрдэт шигшүүр 1 ш, Д-906 маркийн динамик насос 2 ш ашиглана.

2.5. *Стандартын шаардлага:* Тунгаах нуурын усыг хүрээлэн буй орчинд нийлүүлэхдээ "Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага" MNS-4943:2015 стандартыг мөрдлөг болгоно.

2.5.1. Стандартаас давсан агууламжтай хаягдал усыг байгальд нийлүүлсэн тохиолдолд Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайдын 2019 оны А/635 тушаалаар батлагдсан "Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр ногдуулах журам"-ын дагуу төлбөр тооцно.

2.6. *Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин:*

2.6.1. Технологийн хаягдал усыг тунгаах нууранд тунгааж, эргүүлэн ашиглана. Стандартаас давсан агууламжтай хаягдал усанд Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайдын 2019 оны А/635 дугаар тушаалаар батлагдсан "Ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг шатлан өсгөх хэлбэрээр ногдуулах журам" -ын дагуу төлбөр тооцно;

2.6.2. Ахуйн бохир ус зайлуулах цэгийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын Сайд, Эрүүл мэндийн Сайдын 2018 оны А/82/128 дугаар хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Ус ашиглагч иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага нь ахуйн бохир ус зайлуулах цэгээс ус тусгаарлагчаар тусгаарлаж тохижуулах журам"-ын дагуу тохижуулж ашиглана.

2.7. *Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ:*

2.7.1. Туул голоос ус татах насосыг байрлуулахдаа голын эрэг, голдирлыг хөндөхгүйгээр байрлуулна.

2.7.2. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах усны нөөц хомсдох бохирдохоос сэргийлж жил бүр түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээг төсөвт суулган орон нутгийн захиргаа, байгаль хамгаалагчаас санал авч сэргээн засварлах шаардлагатай булаг шандыг тохижуулах.

2.7.2. "Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн"-ний хүрээнд 300.0 ш мод тарина.

2.8. *Усны тоолуур:* Усны тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1.4 дэх заалт, Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2013 оны А-156 дугаар тушаалаар батлагдсан "Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам"-ыг хэрэгжүүлж ажиллана. Унд ахуйн худагт тоолуур суурилуулж тоолуурын заалтын тэмдэглэлийг тогтмол хөтөлж, баталгаажуулна.

2.9. *Ус ашигласны төлбөрийн хэмжээ:*

2.9.1. Ашигт малтмал олборлох, баяжуулахад ашиглах 36'864.0 м³ гадаргын ус ашигласны төлбөрт 8'795'381.0 /Найман сая долоон зуун ерэн таван мянга гурван зуун наян нэгэн/ төгрөг, зам, талбайн усалгаанд шаардагдах 900.0 м³ гадаргын ус ашигласны төлбөрт 71'577.0 /Далан нэгэн мянга таван зуун далан долоон/ төгрөг, биологийн нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах 108.0 м³ гадаргын ус ашигласны төлбөрт 2'004.0 /Хоёр мянга дөрвөн/ төгрөг, нийт 8'868'992.0 /Найман сая найман зуун жаран найман мянга есөн зуун ерэн хоёр/ төгрөгийг Төв аймгийн Татварын хэлтсийн дансанд төвлөрүүлнэ. Төлбөрийн 20 хувийн хоёрдугаар, 40 хувийг гуравдугаар, 40 хувийг дөрөвдүгээр улиралд төлнө.

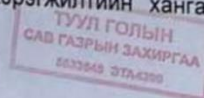
2.8.2. Гэрээнд зааснаас хэтрүүлэн ашигласан усанд Засгийн газрын 2018 оны 391 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөр тооцох журам"-д заасны дагуу төлбөр тооцно.

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

3.1. Гэрээ байгуулагч талууд нь Усны тухай хуулийн 7.5, 10.1.18, 13.1.1, 13.1.5, 18.1.4, 19.1.2, 19.1.4, 26.1, 30.1, 30.6, 31.1-д заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

3.2. Ус ашиглагч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй бол Усны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.9, 29 дүгээр зүйлийн 29.3 дугаар заалтуудыг үндэслэн Сав газрын захиргааны шийдвэрээр гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцлах бөгөөд Усны тухай хуулийн 33.1.10, 33.1.12, 33.1.13, 33.1.14, 33.1.15, 33.1.16 дахь заалт, Зөрчлийн тухай хуулийн 7.1, 7.15 дугаар зүйлийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

3.3. Ус ашиглуулах дүгнэлтээр тавьсан шаардлага зөвлөмжийн хэрэгжилтийн хангаж ажиллана.

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Дөрөв. Бусад

- 4.1. Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.
- 4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд жил бүрийн ус ашиглуулах дүгнэлт, зөвшөөрөл, гэрээг тухайн оны эхний улиралд багтаан байгуулна.
- 4.3. Ус ашиглуулагч нь 2020 оны 12 дугаар сарын 25-ны дотор ус ашиглалтын тайланг хүлээн авч, 2 тал гэрээний биелэлтийг дүгнэж, тэмдэглэл үйлдэн гарын үсэг зурж баталгаажуулна.
- 4.4. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба өөрчлөлтийг бичгээр үйлдэнэ.
- 4.5. Тайлант оны 12 дугаар сарын 20-ны дотор Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлдэг ус ашиглалтын тайланг үндэслэн гэрээ дүгнэсэн тэмдэглэлийг 2 хувь үйлдэн баталгаажуулах бөгөөд гэрээнд заасан төлбөрийг барагдуулаагүй тохиолдолд дараа оны гэрээ хийгдэхгүй.
- 4.6. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг зөвшилцөлийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд гэрээ болон түүний аль нэг заалттай холбоотой асуудлаар зөвшилцөлд хүрч чадаагүй тохиолдолд асуудлыг холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

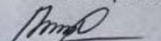
ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ТУУЛ ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААГ
ТӨЛӨӨЛЖ:

Мэдээлэл, хяналт шалгалтыг зохицуулах
албаны дарга

/Б.ОЮУНБОЛД/

Уул уурхай, эрчим хүчний ус ашиглалт
хариуцсан ахлах мэргэжилтэн

 /П.ЭНХБАЯР/
Туул голын сав газрын захиргааны
байр, 2 дугаар давхар, 203 тоот өрөө
Харилцах утас: 70003716, 70003714,
70002592

“МОНЖИН ДАЛАЙ” ХХК-ИЙГ
ТӨЛӨӨЛЖ:

Захирал

Л.ПҮРЭВДАВАА

Хаяг: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүргийн 7-р
хороо, Аюушийн өргөн чөлөө 65/3 тоот.
Харилцах утас: 9900-0787.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 14. Усны төлбөр төлсөн баримт

 ХААН БАНК		МӨНГӨН ШИЛЖҮҮЛЭГ/ TRANSFER SLIP	
		ОН/ҮҮҮҮ	САР/ММ
		2022	10
		ӨДӨР/DD	31
Хүлээн авагчийн/ Recipient's Information			
Банкны нэр, байрлал/ Bank name & Location: Баруунхирээ тооцооны төв		Дансны №/ Account №: 100140000944	Нэр (байгууллага эсвэл иргэн)/ Name of organization or individual: Тө.Ус ашигласны төлбөр
Дүн тоогоор/ Amount: *5,700,000.00*	Дүн үсгээр/ Amount in words: *Таван сая долоон зуун мянган төгрөг*		
Валютын код / Currency code: MNT	Гүйлгээний утга, бусад тэмдэглэл/ Transaction description & other notes: 3220600435466 2851326 99000787 МОНЖИН ДАЛАЙ		Гүйлгээний төрөл/ Transaction code: Татвар төлөлт
Шилжүүлэгчийн/ Sender's Information			
Валютын код / Currency code:	Дансны №/ Account №:	Нэр (байгууллага эсвэл иргэн)/ Name of organization or individual:	
		МОНЖИН ДАЛАЙ	
Дүн тоогоор/ Amount: 5,700,000.00	Дүн үсгээр/ Amount in words: МОНЖИН ДАЛАЙ		
ХАРИЛЦАГЧИЙН БЭГЛӨХ ХЭСЭГ/ For Customer use only:			
Шилжүүлэгчийн дансны №/ Sender's account №: 5057645161		Гарын үсэг, тамга /Sender's signature, stamp: 	
Хүлээн авагч банкны нэр, дансны №, дансны нэр/ Recipient's bank, account №, account name:		12.	
Мөнгөндүн төлбөр, гүйлгээний утга, Amount and transaction description: Усны төлбөр			
<small>Энэ баримтаг бичигдэснийг мэдээллийн үндэсний хариуцаж, аливаа зүйлийн хариуцлагыг хүлээхээ гарын үсгээр баталгаажуулаа. By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.</small>			
Банкны тэмдэглэл/ For Bank use only			
Шилжүүлгийн хуралын/ Fee amount:	Банкны ажилтан №/ Bank staff №:	Журнал №/ Journal №:	Огноо/ Date:
☐ Балнаар/ In cash ☒ Данснаас/ From account	00441	18043932	2022/10/31
			Шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар/ Customer ID: 11172030672
			99800737

	МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА
	НЭХЭМЖЛЭХ № 3220600435466
ТАТВАРЫН АЛБА:	ТАТВАР ТӨЛӨГЧ:
Татварын алба: Төв	Регистр /ТТД: 2851326
Татварын дэд алба: Аймгийн төвлөрсөн	Татвар төлөгчийн нэр: Монжин далай
Татварын төрөл: 01030724-Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Нэхэмжлэх үүсгэсэн огноо: 2022-06-06
Тайлант хугацаа: 2022-1	Төлөх огноо: 2022-06-06
Төлөх дүн:	
	
	3220600435466

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 7. Газар ашиглалтын гэрээ

Нэгж талбарын дугаар: 4127042092
Улсын бүртгэлийн дугаар: Э-1415000167
Гэрчилгээний дугаар: 0000093476

ИРГЭН, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДЭД ГАЗАР
ЭЗЭМШҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2022 оны 6 сарын 22 өдөр

№ 04152-2022/00062

Төв аймаг/хот Заамар сум/дүүрэг

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Газрын тухай хууль, Төв аймаг /нийслэл/-ийн Заамар дүүрэг /сум/-ын Засаг даргын 2022 оны 06 сарын 22 -ны өдрийн 04152-А/150/2022 тоот шийдвэрийг үндэслэн газар эзэмшүүлэгчийг төлөөлж, Төв аймаг/хотын Заамар сум/дүүргийн Газрын албаны мэргэжилтэн Наран овогтой Ариунбаяр, газар эзэмшигчийг төлөөлж Монжиндалай ХХК-ны нар энэхүү гэрээг байгуулав.

Хоёр. Гэрээний нөхцөл

2.1. Газар эзэмшигчид олгосон газрын нийт хэмжээ 1597990 м2
Үүнээс:

Нэгж талбарын тодорхой хэсгийг эзэмших зориулалт	Тухайн зориулалтаар эзэмших газрын хэмжээ	Газар эзэмших хугацаа
Нөөц газар	1597990 м2	5 жил

2.2. Газар эзэмших эрхийг улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн буюу Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 9.11-д заасан дундын мэдээллийн санд улсын бүртгэлийн дугаарыг оруулсан өдрөөс эхлэн хуульд заасны дагуу газрын төлбөрийг тооцож ногдуулна.

2.3. Газрын төлбөрийг нэхэмжлэхийн дагуу Татварын албанд тушаана. Газрын төлбөр төлөгч жилийн төлбөрийг тэнцүү хэмжээгээр хуваан улиралд ногдох төлбөрийг дараа сарын 20-ны өдрийн дотор төлөх бөгөөд дараа улирлуудын төлбөрийг урьдчилан төлж болно.

2.4. Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр газрын суурь үнэлгээ, газрын үнэлгээний тойрог, зэрэглэл, бүс, газар эзэмших, ашиглах зориулалтын итгэлцүүр, төлбөрийн хувь, хэмжээ өөрчлөгдсөн тухай бүр уг өөрчлөлттэй холбогдуулан газрын төлбөрийг 30 хоногийн дотор шинэчлэн ногдуулна.

Гурав. Газар эзэмшигчийн эрх

3.1. Гэрээнд заасан зориулалтын дагуу уг газрыг эзэмших, ашиглах;

3.2. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг газар өмчлөгчөөс гаргуулж авах;

3.3. Газарт учирсан хохирлыг гэм буруутай этгээдээр тогтоосон журмын дагуу нөхөн төлүүлэх;

3.4. Газар эзэмшүүлэх тухай шийдвэр гаргасан этгээдийн зөвшөөрөлтэйгээр эрхийн гэрчилгээгээ бусдад шилжүүлэх, барьцаалах;

3.5. Газар эзэмшигч нь газар эзэмшүүлэх тухай шийдвэр гаргасан этгээдийн зөвшөөрөлтэйгээр тухайн газраа бүгдийг нь буюу зарим хэсгийг бусдад ашиглуулж болно.

3.6. Газрын тухай хууль тогтоомж, газар эзэмших гэрээнд заасан үүргээ зохих ёсоор биелүүлж ирсэн бол эрхийн гэрчилгээний хугацаа дуусахад уг газрыг үргэлжлүүлэн эзэмшихээр эрхийн гэрчилгээний хугацааг сунгуулах /Эрхийн гэрчилгээний хүчин төгөлдөр байх хугацаа дуусахаас 30-аас доошгүй хоногийн өмнө эзэмшигч нь хугацаа сунгуулах тухай хүсэлтээ тухайн шатны Засаг даргад гаргах/;

3.7. Газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ хүчингүй болсон тохиолдолд эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгосон Засаг даргын шийдвэрийг эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч болон барьцаанд авсан этгээд нь хууль бус гэж үзвэл тухайн шийдвэр гарсан өдрөөс хойш ажлын 10 өдрийн дотор шүүхэд гомдол гаргах эрхтэй.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Дөрөв. Газар эзэмшигчийн үүрэг

- 4.1. Газар эзэмших гэрээнд заасан нөхцөл, болзлыг биелүүлэх;
- 4.2. Газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах, хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж болон төрийн эрх бүхий байгууллагаас газар ашиглалттай холбогдуулан тавьсан нийтлэг шаардлагыг биелүүлэх;
- 4.3. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг тогтоосон журмын дагуу хийлгэж байх / 5 жилд нэг удаа хийлгэнэ. /;
- 4.4. Бусдын газар эзэмшихтэй холбогдсон эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчихгүй байх;
- 4.5. Газрын төлбөрийг газрын ашигт шинж чанарыг ашигласан эсэхээс үл хамааран хуульд заасан хугацаанд нь төлөх;
- 4.6. Төлбөр төлөх үүргээ хугацаандаа гүйцэтгээгүй тохиолдолд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.5 хувиар хэтэрсэн хоног тутамд алданги төлөх;
- 4.7. Эзэмшлийн газраа бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг бусдад ашиглуулах бол эрх бүхий Засаг даргаас зөвшөөрөл авч, энэ тухай улсын бүртгэлд бүртгүүлэх;
- 4.8. Газар эзэмшүүлэгчээс газрын эзэмшил ашиглалттай холбогдуулан тавьсан шаардлагыг цаг тухайд нь биелүүлэх;
- 4.9. Кадастрын зураглал гүйцэтгэх эрх бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэнийг өөрийн эдлэн газартаа саадгүй нэвтрүүлж, ажиллах, мэдээлэл авах боломжоор хангах
- 4.10. Өөрийн эдлэн газрын хилийн эргэлтийн цэгүүдийг газар дээр нь тэмдэглэсэн тэмдэгтийг хамгаалалтандаа авч, бүрэн бүтэн байдлыг хариуцах
- 4.11. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээгээр тавигдсан шаардлагыг биелүүлэх
- 4.12. Эдлэн газрын эргэлтийн цэгүүдийг хөдөлгөсөн, нүүлгэн шилжүүлсэн, устгахгүй байх
- 4.13. Геодезийн байнгын цэг, тэмдэгт байрлаж байгаа газарт барилга байгууламж барих, газар шорооны ажил хийхдээ сум, дүүргийн Засаг дарга буюу хил хамгаалах ерөнхий газраар уламжлан геодези, зураг зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас зөвшөөрөл авна.
- 4.14. Газар эзэмшүүлэх гэрээг дүгнүүлэх
- 4.15. Барилга байгууламжийн төлөвлөлтийн эскиз зургийг сум болон аймгийн ерөнхий архитектороор батлуулах
- 4.16. Барилга байгууламжийн зураг төсөл нь хот, тосгоны батлагдсан ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний шийдлүүд, олгогдсон газрын хэмжээ, зориулалттай уялдсан байх бөгөөд барилгажих талбай нь тухайн газрын 70 хувиас илүүгүй байна.
- 4.17. Барилгын улаан шугам тавихад Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын геодези зураг зүйн асуудал хариуцсан мэргэжилтэнг оролцуулан баталгаажуулах
- 4.18. Гэрээний биелэлт тооцсон дүгнэлтээр илэрсэн зөрчлүүдийг заасан хугацаанд арилгах арга хэмжээ авах
- 4.19. Эзэмшил, ашиглалтанд байгаа болон орчны 50м хүртэлх нийтийн эзэмшлийн зам талбай, ногоон байгууламжид тохижилт, арилчилгаа хийх
- 4.20. Холбогдох хууль тогтоомжоор тогтоосон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;

Тав. Газар эзэмшүүлэгчийн үүрэг

- 5.1. Газрыг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу эзэмшиж байгаа эсэхийг хянах;
- 5.2. Уг газрыг эзэмшүүлэхийн зэрэгцээ дараахь шаардлагыг газар эзэмшигчид тавих эрхтэй. Үүнд:
 - а. Газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах, хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж болон төрийн эрх бүхий байгууллагаас газар ашиглалттай холбогдуулан тавьсан нийтлэг шаардлагыг биелүүлэх
 - б. Эзэмшүүлэхээр олгосон газарт зориулалтын бус барилга байгууламж барих, хүн амын амьдрах орчны чанарт сөрөг нөлөө бүхий үйл ажиллагаа явуулахгүй байх
 - в. Газрыг зориулалтын дагуу эрүүл ахуйн шаардлага хангаж ажиллах
 - г. Хот тосгоны өнгө үзэмж, эрүүл ахуйн нөхцлийг сайжруулах, газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх шаардлагын дагуу эзэмшилд авсан газрын 10-аас доошгүй хувийг ногоон байгууламжтай байлгана.
- д. Барилгын зургийг эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар хийж гүйцэтгүүлэх ба барилгыг мэргэжлийн байцаагчаар хянуулах

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

е. Хот байгуулалтын ерөнхий болон хэсэгчилсэн төлөвлөгөөнд өөрчлөлт орсон тохиолдолд газар эзэмших гэрээг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авах

5.3. Газрыг гэрээний нөхцөлийн дагуу эзэмшээгүй, энэ талаар тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүй буюу Газрын тухай хуулийн 40.1.1-40.1.6 дугаар зүйлд заасан нөхцөл бий болсон тухайлбал:

а. Эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч газрын тухай хууль тогтоомж, газар эзэмших гэрээний нөхцөл, болзлыг удаа дараа буюу тоцтой зөрчсөн;

б. Газрыг хүн амын эрүүл мэнд, байгаль хамгаалал, үндэсний аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшаар ашигласан нь эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон;

в. Шилжүүлж авсан эрхийн гэрчилгээгээ улсын бүртгэлд бүртгүүлж, шинээр гэрээ байгуулаагүй;

г. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээгээр тавигдсан шаардлагыг биелүүлээгүй; эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч газрын төлбөрөө хугацаанд нь бүрэн төлөөгүй;

е. Хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр* гэрээнд заасан зориулалтын дагуу тухайн газраа 2 жил дараалан ашиглаагүй* зэрэг тохиолдолд гэрээг хүчингүй болгож, мөн хуулийн 62 дугаар зүйлд зааснаар хохирлыг нөхөн төлөхийг шаардах;

ё. Өмнөх гэрээний биелэлтээр илэрсэн зөрчлийг арилгуулах

5.4. Газар эзэмшүүлэх гэрээг жил бүр дүгнэх;

5.5. Холбогдох хууль тогтоомжоор олгогдсон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;

Зургаа. Газрын талаарх эд хөрөнгийн эрхийн зарим зохицуулалт

6.1. Газар эзэмшигчийн эзэмшилд байгаа тухайн газар дээрх үл хөдлөх эд хөрөнгийн өмчлөх эрх өөр этгээдэд шилжвэл **газар эзэмших эрх мөн адил шилжих болно** гэж шийдвэрлэнэ.

6.2. Энэхүү гэрээгээр эзэмших газрыг хязгаартай эзэмших эрх бүхий газар ашиглагч байгаа болон ийнхүү ашиглахаар шаардсан бол түүний газар ашиглах нөхцөл, журам нь **газрын тухай хуулийн 48-р зүйлд** заасан нөхцөлийг дагаж мөрдөх болно. Шаардлагатай гэж үзвэл энэхүү гэрээнд хавсаргаж болно.

6.3. Газар эзэмшигчийн газрыг бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг гэрээний хугацаа дуусахаас өмнө эрх бүхий байгууллага улсын тусгай хэрэгцээнд нөхөн олговортойгоор солих буюу эргүүлэн авах тухай шийдвэр гаргавал уг шийдвэрийн үндэслэл болсон талуудын урьдчилсан тохиролцоо болон бусад эрхийн актаар зохицуулна.

6.4. Гэрээний талуудын шаардлагатай гэж үзсэн бусад нөхцөл: **Эзэмших эрх бүхий газраа зориулалтын дагуу эзэмшээгүй болон газрын төлбөрөө хугацаанд нь төлж барагдуулаагүй тохиолдолд газар эзэмших эрхийг нь хүчингүй болгох хүртэл арга хэмжээ авч газар дээрх эд хөрөнгийн эрхийн асуудлыг шүүхийн журмаар шийдвэрлэнэ. Мөн зохих зөвшөөрөлгүйгээр газрын хэмжээнд өөрчлөлт оруулсан нөхцөлд газар эзэмших эрхийг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна.**

Жич: “хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ...” гэдгийг гэнэтийн давагдашгүй хүчний эсхүл байгалийн тогтолцооны өөрчлөлтөөс тухайн газарт нь эвдрэл, элэгдэл, цөлжилт бий болсон, бусдын хууль бус үйлдэл зэрэг газар эзэмшигчээс хамаарах шалтгаан байхгүй байсныг ойлгоно.

“... зориулалтын дагуу газраа 2 жил дараалан ашиглаагүй” гэдгийг газар эзэмшүүлэх тухай гэрээ хийгдсэнээс хойш хуанлийн бүтэн 2 жилийн дотор газар эзэмшигч нь тухайн газар дээрээ гэрээнд заасан нөхцөл, болзол, зориулалтын дагуу тодорхой үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлээгүй /барилга, байгууламж, зам талбай бариагүй, тариалан эрхлээгүй г. м/ байхыг ойлгоно.

Долоо. Бусад зүйл

7.1. Гэрээ нь газар эзэмшигчид газрыг актаар хүлээлгэн өгч, эрх бүхий Засаг дарга газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ олгосон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болж мөрдөгдөнө.

7.2. Газар эзэмшүүлэх гэрээг талууд жил бүр дүгнэх ба газар эзэмшигч гэрээний биелэлтийг жил бүрийн 06-р сарын 25-ны дотор багтаан тайлагнаж, газар эзэмшүүлэгч 07-р сарын 01-ний дотор багтаан дүгнэнэ.

7.3. Газар эзэмшүүлэх гэрээг дүгнүүлээгүй, өмнөх гэрээний биелэлт тооцсон дүгнэлтээр илэрсэн зөрчлүүдийг арилгах арга хэмжээ аваагүй, дахин давтагдсан тохиолдолд Газрын тухай хууль тогтоомжийн дагуу газар эзэмших, эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгох саналыг холбогдох албан тушаалтанд уламжлан шийдвэрлүүлнэ.

7.4. Энэхүү гэрээтэй холбоотой бусад асуудлыг Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

7.5. Газар олгох техникийн нөхцөл болон холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудын дүгнэлтийн дагуу тухайн газар дээр байрлаж буй инженерийн шугам сүлжээг холбогдох байгууллагаас зөвшөөрөл авсаны үндсэн дээр нүүлгэн шилжүүлэх ба түүнтэй холбогдон гарах зардлыг газар эзэмших эрх авсан байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэн хариуцна.

Гэрээний талуудын албан ёсны хаяг, харилцах утас:

Газар эзэмшүүлэгч;
Төв аймгийн Лүн сум
Төв аймаг Лүн сум, 3-р баг хөх давааны хороо, ЗДТГ

Утас:

Газар эзэмшигч: **Монжиндалай ХХК** овогтой
Газрын байршил: **Төв Заамар 3-р баг Хайлааст Цагаанбулаг**
Газар эзэмшигчийн хаяг: **Төв Заамар 3-р баг**
Регистр / улсын бүртгэл /-ийн дугаар: /2851326/
Банк, дансны дугаар: ,
Харилцах утас: **99000787 99000787**

Газар эзэмшигч **Монжиндалай ХХК** нь гэрээний нөцөлийг Газрын нэгдмэл сангийн удирлагын цахим систем /www.egazar.gov.mn/-д цагт зөвшөөрч, баталгаажуулав.

Энэхүү гэрээний нэг хувийг 4127042092 дугаар бүхий нэгж талбарын хувийн хэрэгт хадгалав.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

Хавсралт 8 Газрын төлбөр төлсөн баримт

ХААН БАНК **БАНК ХООРОНДЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ / CLEARING SLIP**

Гүйцэтгэх огноо / Value Date: ОН/ҮҮ/САР/ММ 2022 09 23

Хүлээн авагчийн/Recipient's Information

Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 100141400943	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: Тс.Лі Газрын төлбөр	Банкны нэр / Bank name: Терийн Сан
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *4,900,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: *Дөрвөн сая есөн зуун мянган төгрөг*
Шилжүүлгийн утга / Description: 2021-2022 ОН МОНЖИН ДАЛАЙ ХХК-С 2851326		

Шилжүүлэгчийн / Sender's Information

Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 5059645151	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: МОНЖИН ДАЛАЙ	
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *4,900,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: *Дөрвөн сая есөн зуун мянган төгрөг*

Хүлээн авагчийн / Receiver's Information

IBAN: 15059645151	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: МОНЖИН ДАЛАЙ	Банкны нэр / Bank name: Терийн Сан
-------------------	--	------------------------------------

Шилжүүлэгчийн болон шилжүүлгийн мэдээлэл / Sender and transaction's Information:

Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 100141400943 ✓	Валют / Currency: MNT	Мөнгөн дүн / Amount: 4,900,000.00	Гарын үсэг, тамга / Signature, stamp: [Signature]
Шилжүүлгийн утга / Description: 2021-2022 он мөнхжин далай ххк-с			

Онохуу баримтад бичигдсэн бүх мэдээлэл нь үнэн зөв болохыг доор гарын үсэг зурснаар баталгаажуулж байгаа бөгөөд аливаа хуулийн хариуцлагыг хүлээхээ үүгээр хүлээн зөвшөөрч байна.
By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.

Банкны тэмдэглэл/For Bank use only

Хураамж/Fee amount: 3002	Журнал №/Journal No: 2021429	Гарын үсэг/Signature: [Signature]	Банкны ажилтан №/Bank staff No: 21513	Огноо / Date: 2022/09/23	Шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар / Customer ID: НБ/76092560
--------------------------	------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------	--------------------------	--

Хавсралт 9 БО нөхөн сэргээлтийн барьцаа 50% төлсөн баримт

ХААН БАНК **БАНК ХООРОНДЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ / CLEARING SLIP**

Гүйцэтгэх огноо / Value Date: ОН/ҮҮ/САР/ММ 2022 05 31

Хүлээн авагчийн/Recipient's Information

Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 100900013406	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: БО нөхөн сэргээх баталгаа	Банкны нэр / Bank name: 5212
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *4,500,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: *Дөрвөн сая таван зуун мянган төгрөг*
Шилжүүлгийн утга / Description: МОНЖИН ДАЛАЙ ХХК АИ4506 РД:2851326		

Шилжүүлэгчийн / Sender's Information

Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 5009817187	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: ЛАМЖАН ПИРЭВДОЛЖИН	
Валют / Currency: MNT	Дүн Тоогоор / Amount: *4,500,000.00*	Дүн үсгээр / Amount in words: **

Хүлээн авагчийн / Receiver's Information

IBAN: 100900013406	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual: МОНЖИН ДАЛАЙ ХХК АИ4506	Банкны нэр / Bank name: Терийн Сан Банк
--------------------	---	---

Шилжүүлэгчийн болон шилжүүлгийн мэдээлэл / Sender and transaction's Information:

Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN: 5009817187	Валют / Currency: MNT	Мөнгөн дүн / Amount: 4,500,000.00	Гарын үсэг, тамга / Signature, stamp: [Signature]
Шилжүүлгийн утга / Description: МОНЖИН ДАЛАЙ ХХК АИ4506 РД:2851326			

Онохуу баримтад бичигдсэн бүх мэдээлэл нь үнэн зөв болохыг доор гарын үсэг зурснаар баталгаажуулж байгаа бөгөөд аливаа хуулийн хариуцлагыг хүлээхээ үүгээр хүлээн зөвшөөрч байна.
By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.

Банкны тэмдэглэл/For Bank use only

Хураамж/Fee amount: 11817841	Журнал №/Journal No: 11817841	Гарын үсэг/Signature: [Signature]	Банкны ажилтан №/Bank staff No: 21513-01	Огноо / Date: 2022-05-31	Шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар / Customer ID: НБ/76092560
------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	--	--------------------------	--

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 12 Хог хаягдлын гэрээ

2022 оны 10-р сарын 27-ны өдөр

Дугаар 53

Гэрээний зорилго :

Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хуулийг хэрэгжүүлж хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх хортой нөлөөлөлийг арилгах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хог хаягдлыг бууруулах ангилах, цуглуулах, тээвэрлэх, хадгалах, дахин боловсруулах эргүүлэн ашиглах, устгах зорилготой.

Гэрээний эрх зүйн үндэслэл :

- Монгол Улсын хог хаягдлын тухай хууль
- Монгол Улсын Ариун цэврийн тухай хууль

Гэрээ байгуулагч талууд :

Нэг талаас Төв аймгийн Заамар сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Г.Ган-Очир, нөгөө талаас “Монжин далай” ХХК-ийн захирал Л.Пүрэвдаваа нар 2022 оны 10 дугаар сарын 27-с 2022 оны 12-р сарын 31-ийг хүртэлх хугацаатайгаар энэхүү гэрээг байгуулав.

НЭГ. ААН байгууллагын эрх үүрэг

1. Монгол Улсын “Хог хаягдлын тухай хуулийн 19, 20-р зүйлийн заалт, Заамар сумын ИТХ-ын 2021 оны 11-р сарын 19-ны өдрийн 01 дугаартай тогтоолыг үндэслэн хог хаягдал гаргасаны төлбөрт жилд 1.000.000 /Нэг сая/ төгрөгийг хог хаягдлын үйлчилгээний санд буюу /Төрийн сан банк/-ны 100141300947 тоот дансанд шилжүүлж байна.
2. ААН, байгууллага, нөхөрлөл өөрийн ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хогийг тогтсон хугацаанд цэвэрлэх, тээвэрлэх, хог хаягдлын талаархи дүрэм, журам, стандартын шаардлагыг хангаж зориулалтын цэгт хаяж байх.
3. Аюултай хог хаягдлыг аюултай хог хаягдлын төвлөрсөн байгууламж, эсхүл тогтоосон цэгт зөөн тээвэрлэх буюу булшлах.
4. ААН, байгууллага, нөхөрлөл, үйлдвэр, үйлчилгээний явцад үүсдэг хог хаягдлын хэмжээ түүний тухай мэдээллийг сумын ЗДТГ-т үнэн зөв мэдээлж байх.
5. Хог хаягдлын ангилан хаях талаар зохих мэдээллийг ажилтандаа эзэмшүүлж ноулгүй ажиллагааны шаардлагыг ханган ажиллах.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

ХОЁР.Сумын ЗДТГ-н эрх үүрэг

1. Монгол Улсын хог хаягдалын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийг үндэслэн ААН, нөхөрлөл, байгууллагаас хог хаягдал гаргасан төлбөр нэхэмжилж авна.
2. Хуулиар олгосон эрхийн дагуу ААН, байгууллага өөрийн Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдалын хэмжээ түүний талаар өгч буй мэдээлэл, орчны ариун цэврийн байдалд хяналт тавьж шаардлага тавих эрхтэй.
3. Хог хаягдалыг ил асгах, орчин тойрныг бохирдуулах, ариун цэврийн шаардлага хангаагүй нөхцөлд эрүүгийн харилцаа хүлээлгэхээргүй бол “Зөрчлийн тухай” хуулийн дагуу хуулийн хариуцлага хүлээлгэнэ.

Гурав.Бусад

1. Монгол улсын хог хаягдлын тухай хуульд өөрчлөлт орсон тохиолдолд төлбөрийн хэмжээг харилцан тохиролцож гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулна.

Гэрээ байгуулсан:

Төв аймаг Заамар сумын
БОХУ-ын байцаагч
[Signature] Г.Ган-Очир

“Монжин далай” ХХК-
ийн захирал
[Signature] Л.Пүрэвдаваа

Хавсралт 153. Хог хаягдлын төлбөр төлсөн баримт

ХААН БАНК		БАНК ХООРОНДЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ / CLEARING SLIP		
		ОН/ҮҮҮ	САР/ММ	ӨДӨР/ДД
		Гүйцэтгэх огноо / Value Date:	2022	10 31
Хүлээн авагчийн/Recipient's Information				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:		Банкны нэр / Bank name:	
100141300947	Тө.За Хог хаягдлын хураамж		Төрийн Сан	
Валют / Currency:	Дүн Тоогоор / Amount:	Дүн үсгээр / Amount in words:		
MNT	*1,000,000.00*	*Нэг сая төгрөг*		
Шилжүүлгийн утга / Description:			Шилжүүлгийн дараалал / Transaction queue:	
ТӨ.ЗА ХОГ ХАЯГДЛЫН ХУРААМЖ МОНЖИН ДАЛАЙ				
Шилжүүлэгчийн / Sender's Information				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:			
5059645151	МОНЖИН ДАЛАЙ			
Валют / Currency:	Дүн Тоогоор / Amount:	Дүн үсгээр / Amount in words:		
MNT	*1,000,000.00*	*Нэг сая төгрөг*		
Хүлээн авагчийн / Receiver's Information				
IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:		Банкны нэр / Bank name:	
100141300947	Тө.За Хог хаягдлын хураамж		Төрийн сан	
Шилжүүлэгчийн болон шилжүүлгийн мэдээлэл / Sender and transaction's Information:				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Валют / Currency:	Мөнгөн дүн / Amount:	Гарын үсэг / Signature, stamp:	
5059645151	MNT	1000.000	11. <i>[Signature]</i>	
Шилжүүлгийн утга / Description:			12. <i>[Signature]</i>	
Тө.За Хог хаягдлын хураамж				
<small>Энэхүү баримтат бичигдсэн бүх мэдээлэл нь үнэн зөв болохыг дор гарин үсэг зурсан/ийг баталгаажуулж байгаа бөгөөд аливаа хуулийн хариуцлагыг хүтээхээ үүгээр хүлээн зөвшөөрч байна. By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.</small>				
Банкны тэмдэглэл/For Bank use only				
Хураамж/Fee amount:	Журнал №/Journal No:	Гарын үсэг/Signature:	Банкны ажилтан №/Bank staff No:	Огноо / Date:
	18308935	<i>[Signature]</i>	00441	2022/10/31
		Шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар / Customer ID:	POID:00034077266	

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хавсралт 14 ТЭЗҮ хүлээж авсан тушаал, дүнгэлт

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ

2020 оны 08 сарын 07 өдөр

Дугаар 7130

Улаанбаатар хот

Техник-эдийн засгийн үндэслэл
хүлээн авах тухай

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4 дэх хэсэг, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2020 оны 06 дугаар сарын 30-ны өдрийн т/20 08 07 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Монжин далай ХХК-ийн Цагаан булагийн алтны үүсмэл ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авсанд тооцсугай.

2. Хүлээн авсан техник-эдийн засгийн үндэслэлийн үйлдвэрлэлийн нөөцийг бүртгэж, нөөцийн хөдөлгөөн хийхийг Уул уурхайн үйлдвэрлэл, технологийн хэлтэс (Д.Хангай)-т зөвшөөрсүгэй.

3. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн дагуу уулын ажил явуулах зөвшөөрөл олгох, хяналт тавьж ажиллахыг Уул уурхайн үйлдвэрлэл, технологийн хэлтэс (Д.Хангай)-т даалгасугай.

4. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан үйлдвэрийн хүчин чадал, техник, тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж байхыг Уул уурхайн үйлдвэрлэл, технологийн хэлтэс (Д.Хангай)-т даалгасугай.

5. Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Цагаан булагийн алтны үүсмэл ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэлийг диск, ЭБМЗ-ийн дүгнэлтийн хамт энэхүү тушаалыг хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 5 өдөрт багтаан Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвийн Геологийн баримтын төв архивд хүлээлгэн өгөхийг Монжин далай ХХК-д даалгасугай.

ДАРГА

Х.ХЭРЛЭН

53701107

ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2020 оны 06 сарын 30 өдөр

Дугаар Т/20-08-07

Улаанбаатар хот

Төв аймгийн Заамар
сумын нутагт орших MV-014506
тоот ашиглалтын тусгай
зөвшөөрөлтэй Цагаан булагийн
алтны үүсмэл шороон ордыг ил
аргаар ашиглах техник-эдийн
засгийн үндэслэлийг хэлэлцсэн
тухай

“Монжин далай” ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн “Майнинг шорт лонг терм” ХХК боловсруулсан Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших Цагаан булагийн алтны үүсмэл шороон ордыг ашиглах техник эдийн засгийн үндэслэлд Монгол улсын уул уурхайн зөвлөх инженер Ч.Энхбаяр зөвлөж, шинжээч Монгол улсын зөвлөх инженер Ж.Оюунаа шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Цагаан булагийн алтны үүсмэл шороон ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэл нь Төслийн талбайн товч мэдээлэл, Ордын судалгааны түүх, геологийн тогтоц, Хайгуулын ажлын аргачлал нөөцийн тооцоо, Олборлолтын технологи, Баяжуулалтын технологи, Дэд бүтэц, Хүний нөөц, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Байгаль орчин, Зах зээлийн судалгаа, Эдийн засаг гэсэн 11 бүлэг 191 хуудас тайлбар бичиг болон 15 ширхэг хавсралт зурагт материалуудаас бүрдсэн байна.

2. Цагаан булагийн алтны үүсмэл шороон ордын нөөцийг ЭБМЗ-ийн 2020 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрийн хуралдааны ХХ-02-09 дугаар дүгнэлт, Ашигт малтмалын газрын даргын 2020 оны 04 сарын 15-ны өдрийн Н/23 дугаар тушаалаар MV-014506 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн Боломжтой (С) зэрэглэлээр 96.1 мян.м3 элсэнд 10.171 кг алт химийн цэврээр бүртгэсэн байна.

3. Төсөлд үйлдвэрлэлийн нөөцийг бодохдоо ашиглалтын үеийн бохирдол 7.4 %-аар (7.07 мян.м3), 103.17 мян.м3 элсэнд 10.171 кг алт байхаар тооцсон байна. Уурхайн хүрээний нийт урт 637 м, уурхайн урт 236 м, уурхайн өргөн 115 м, газрын гадаргаас хамгийн гүн хэсэгтээ 14 м, хамгийн нам хэсэгтээ 4.9 м, дунджаар 7.4 м гүнтэй ил уурхай үүснэ.

4. Хөрс хуулалтын хэмжээ харьцангуй багатай бөгөөд элсийг автотээвэртэй дотоод овоолготой ашиглалтын системээр ашиглахаар төсөлд тусгасан байна.

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

5. Элс угаан баяжуулах цех нь жилд 60 мян.м3 элс баяжуулах хүчин чадалтай байна. Төсөл хэрэгжих 2 жилийн хугацаанд нийт 98.59 мг/м3 /химийн цэвэр/ дундаж агуулгатай 103.17 мян.м3 элс буюу 10.171 кг алтыг баяжуулж, 83.7%-ийн металл авалттай 8.51 кг алт үйлдвэрлэхээр байна.

6. 1м3 элс угаан баяжуулахад 4 м3 ус зарцуулна. Үйлдвэрийн технологийн усны 70% эргүүлэн ашиглах бөгөөд 30% буюу 1.2 м3 цэвэр ус шаардлагатай байна. Баяжуулах үйлдвэрийн хэрэгцээт усны хэмжээ 16.61 л/сек байна. Төсөл хэрэгжих нийт хугацаанд 123.8 мян.м3 ус зарцуулагдана. Ордыг ашиглах үйлдвэрийн усыг үүсмэл нуур болон худаг, ундны усыг гүний худгаас авч хэрэглэхээр тусгажээ.

7. Ордын алт агуулсан элсийг Скруббер СКБ-1.4, шлюз, баяжуулах ширээ СКО-2, технологийн усны Д 630-906, насос цэвэр усны Д 200-906-2 насосуудаар угаан баяжуулахаар төлөвлөсөн байна.

8. Цагаан булагийн алтны уурхайн цахилгааны эх үүсвэрээ Дархан Сэлэнгийн цахилгаан түгээх сүлжээний Төв аймгийн Заамар сумын Баясгалантын 110/35/06 кВ-ийн станцаас хангана.

9. Ордын ашиглалтын хугацаанд нийт 23 хүний ажлын байр бий болох болж, 1 ажилтны сарын дундаж цалин 1.226 сая.төг байна.

10. Төслийг хэрэгжүүлэгч "Монжин далай" ХХК нь байгаль орчин, нөхөн сэргээлтийн тухай Монгол улсын холбогдох хууль тогтоомж, стандартуудыг мөрдлөг болгон ажиллана. Байгаль орчин, хаалт, нөхөн сэргээх ажлын хэрэгжилтэд анхаарч ажиллахыг төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуй нэгжид анхааруулахаар тогтов. Үйлдвэрийн байгаль орчин хамгаалах, нөхөн сэргээх, мониторингийн зардалд нийтдээ ашиглалтын хугацаанд 39.6 сая төгрөг зарцуулахаар тусгажээ.

11. Уурхайн хөрөнгө оруулалт 249.5 сая төгрөг байна. 1 гр алтны бүрэн өөрийн 85,562.3 төгрөг, 1 м3 угаах элсэнд ногдох өртөг 7,060.4 төгрөг байх ба төслийн хугацаанд нийт 1.291 тэрбум төгрөгийн борлуулалтын орлоготой байна. 728.4 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны зардалтай, татвар төлсний дараа 507 сая төгрөгийн цэвэр ашигтай ажиллахаар тооцоолсон.

12. Үйл ажиллагааны мөнгөн урсгалаас хөрөнгө оруулалтын зардлыг хассан ашгийг жилийн 10-20%-ийн дискаунтын (хорогдуулалт) нормоор бууруулан, өнөөгийн мөнгөнд шилжүүлсэн цэвэр ашгийг (NPV@10%) тооцвол 26.8 сая төгрөг. Төсөл нь хөрөнгө оруулалтаа /хөрөнгө оруулалтын анхны жилээс/ 6 сарын хугацаанд бүрэн нөхөх бөгөөд дотоод өгөөжийн норм (IRR%) 11.8% байна.

13. Төслийн хугацаанд нийт 139.0 сая төгрөгийн татвар хураамжийг улс болон орон нутгийн төсөвт оруулна.

14. Төсөлд шаардлагатай мэргэжлээр Монгол улсын иргэдийг бэлтгэх тэдгээрийг ажлын байраар хангах нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх нийгмийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлж байгаль орчныг нөхөн сэргээх хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн талаар холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байхыг ЭБМЗ-өөс даалгаж байна.

15. Техник, эдийн засгийн үндэслэл нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн төвшинд чанартай сайн боловсруулсан, үйлдвэрийн

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, угаах үйлдвэрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулах зэрэгт туслах баримт бичиг болжээ.

16. Энэхүү техник, эдийн засгийн үндэслэл нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан “Ашигт малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник, эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам”-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.

17. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан болон усан хангамж, дэд бүтэц, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан Уул уурхайн зураг төслийн “Майнинг шорт лонг” ХХК хариуцах, түүний үнэн бодит байдал, чанарт гаргасан дүгнэлтийг шинжээч Монгол улсын зөвлөх инженер Ж.Оюунаа хариуцах.

18. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж, ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байх нь зүйтэй.

19. Захиалагч компани Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэр гарснаас хойш 5 хоногт багтаан Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй. Энэ үүргээ хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын дарга гаргасан шийдвэрээ түдгэлзүүлэх, цуцлах эрхтэйг анхааруулах нь зүйтэй.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн “Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших MV-014506 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Цагаан булагийн алтны үүсмэл шороон ордыг ил аргаар ашиглах техник эдийн засгийн үндэслэл”-ийг хүлээн авах шийдвэр гаргахыг уламжлахаар шийдвэрлэв.

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.МӨНХТӨР

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ДЭЛГЭРЖАРГАЛ

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

Э.БОЛД-ЭРДЭНЭ

**ТӨВ АЙМГИЙН ЗААМАР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ЦАГААН БУЛАГ”-ИЙН АЛТНЫ
ҮҮСМЭЛ ШОРООН ОРДЫН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**
